

ROYAUME DE BELGIQUE

KONINKRIJK BELGIE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Secrétaire d'Etat à la Sécurité, le 11 mars 1999, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "fixant les modalités de création et de fonctionnement des zones de secours", a donné le 16 mars 1999 l'avis suivant :

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 11 maart 1999 door de Staatssecretaris voor Veiligheid verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot bepaling van de modaliteiten inzake het creëren en de werking van de hulpverleningszones", heeft op 16 maart 1999 het volgende advies gegeven :

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, inséré par la loi du 4 août 1996, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

"... (l'urgence est motivée) door de omstandigheid dat vanaf 1999 het begrotingskrediet voor de subsidiëring van brandweermaterieel jaarlijks met 100 miljoen frank wordt verhoogd op voorwaarde dat er zou gestart worden met de vorming van intergemeentelijke brandweezones om een efficiëntere besteding van de beschikbare financiële middelen te bekomen; dat daartoe een wetgevend initiatief werd genomen dat resulteerde in de wet van 28 februari 1999 tot wijziging van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming, goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op datum van 28 januari 1999, wet die eerstdaags in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd; dat voor de realisatie van deze wet en voor de verdeling van de beschikbare kredieten 1999 via het nieuwe systeem van de zones het evenwel dringend noodzakelijk is dat deze zones kunnen opgestart worden en dat daartoe dus eerst de uitvoeringsbesluiten gepubliceerd dienen te worden; dat daarenboven, vooraleer de zones effectief werkzaam zullen zijn nog een ganse procedure gevolgd dient te worden zoals bepaald in het koninklijk besluit en dat in iedere zone een hulpverleningsovereenkomst dient opgesteld te worden waarvan de minimale inhoud wordt vastgesteld door het ministerieel besluit; dat het bijgevolg onverwijld noodzakelijk en verantwoord is om de hoogdringendheid in te roepen."

*

* *

Le Conseil d'Etat, section de législation, se limite, conformément à l'article 84, alinéa 2, des lois

.../...

coordonnées sur le Conseil d'Etat, à examiner le fondement juridique, la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que l'accomplissement des formalités prescrites.

*

* *

Examen du projet

Dispositif

Article 1er

L'article 10ter, § 2, de la loi du 31 décembre 1963 sur la protection civile dispose :

"Si une association intercommunale d'incendie est constituée, les organes de cette association exercent les attributions confiées par la présente loi aux autorités communales et les missions dévolues à la commune désignée comme centre du groupe."

La désignation des organes compétents des associations intercommunales relève de la compétence des régions (1).

(1) Voyez l'avis L. 28.714/2, donné le 10 mars 1999 sur un projet d'"arrêté royal établissant des critères d'aptitude et de capacité, ainsi que les conditions de nomination et de promotion des officiers des services publics d'incendie".

En ce qui concerne la Région de Bruxelles-Capitale, les attributions des communes en matière d'incendie sont transférées à l'agglomération bruxelloise (article 4 de la loi du 26 juillet 1971 organisant les agglomérations et les fédérations de communes). Les compétences du conseil et du collège de l'agglomération bruxelloise sont exercées respectivement par le Conseil et le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale (article 48 de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises). Le Gouvernement exerce cette compétence collégialement, sans préjudice des délégations qu'il accorde (article 69 de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, rendu applicable par les articles 36 et 48 de la loi spéciale du 12 janvier 1989).

Il s'ensuit qu'il n'entre pas dans les compétences du Roi de désigner le Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale pour exercer les attributions confiées au bourgmestre par ou en vertu de la loi du 31 décembre 1963 précitée.

En outre, le mot "également" suscite des difficultés d'interprétation. Lorsqu'une intercommunale existe, faudra-t-il, pour constituer une zone, solliciter l'accord de toutes les communes concernées ou seulement celui des organes compétents de l'intercommunale ?

La combinaison des articles 10bis et 10ter, § 2, de la loi du 31 décembre 1963 (tels que modifiés ou insérés par la loi sanctionnée et promulguée par le Roi le 28 février 1999 mais non encore publiée au Moniteur belge)

.../...

conduit à conclure que l'accord des organes compétents de l'association intercommunale doit suffire.

L'article 1er doit, dès lors, être omis.

Article 21

En vertu de l'article 108 de la Constitution, le Roi ne peut dispenser de l'exécution de la loi.

Il résulte de l'article 10bis de la loi du 31 décembre 1963 précitée que même dans l'hypothèse où une zone est protégée par un seul service d'incendie, une convention doit être conclue pour déterminer "la politique de coordination des secours".

Le projet ne peut dispenser les communes de cette zone de la conclusion d'une telle convention.

Overeenkomstig artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

Het verzoek om spoedbehandeling wordt in de brief gemotiveerd

"door de omstandigheid dat vanaf 1999 het begrotingskrediet voor de subsidiëring van brandweermaterieel jaarlijks met 100 miljoen frank wordt verhoogd op voorwaarde dat er zou gestart worden met de vorming van intergemeentelijke brandweerzones om een efficiëntere besteding van de beschikbare financiële middelen te bekomen; dat daartoe een wetgevend initiatief werd genomen dat resulteerde in de wet van 28 februari 1999 tot wijziging van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming, goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op datum van 28 januari 1999, wet die eerstdaags in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd; dat voor de realisatie van deze wet en voor de verdeling van de beschikbare kredieten 1999 via het nieuwe systeem van de zones het evenwel dringend noodzakelijk is dat deze zones kunnen opgestart worden en dat daartoe dus eerst de uitvoeringsbesluiten gepubliceerd dienen te worden; dat daarenboven vooral eer de zones effectief werkzaam zullen zijn nog een ganse procedure gevolgd dient te worden zoals bepaald in het koninklijk besluit en dat in iedere zone een hulpverleningsovereenkomst dient opgesteld te worden waarvan de minimale inhoud wordt vastgesteld door het ministerieel besluit; dat het bijgevolg onverwijld noodzakelijk en verantwoord is om de hoogdringendheid in te roepen.".

*

* *

.../...

De Raad van State, afdeling wetgeving, beperkt zich, overeenkomstig artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, tot het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

* *

Onderzoek van het ontwerp

Dispositief

Artikel 1

Artikel 10ter, § 2, van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming bepaalt :

"Indien een intercommunale brandweervereniging wordt opgericht, oefenen de organen van die vereniging de bevoegdheden uit welke bij deze wet aan de gemeenteverheden zijn toegekend, alsmede de opdracht die aan de groepscentrumgemeente zijn toevertrouwd."

.../...

De aanwijzing van de bevoegde organen van de intercommunale verenigingen valt onder de bevoegdheid van de gewesten (1).

Wat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreft, worden de bevoegdheden van de gemeenten inzake brandweer overgedragen aan de Brusselse agglomeratie (artikel 4 van de wet van 26 juli 1971 houdende organisatie van de agglomeraties en de federaties van gemeenten). De bevoegdheden van de raad en van het college van de Brusselse agglomeratie worden respectievelijk uitgeoefend door de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (artikel 48 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen). De Regering oefent die bevoegdheid collegiaal uit, onverminderd de delegaties die ze verleent (artikel 69 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, toepasselijk verklaard bij de artikelen 36 en 48 van de bijzondere wet van 12 januari 1989).

Daaruit volgt dat het niet tot de bevoegdheid van de Koning behoort de Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering aan te wijzen om de bevoegdheden uit te oefenen die bij of krachtens de voormelde wet van 31 december 1963 aan de burgemeester zijn opgedragen.

(1) Zie advies L. 28.714/2, uitgebracht op 10 maart 1999 over een ontwerp van "koninklijk besluit tot vaststelling van de geschiktheids- en bekwaamheidscriteria alsmede van de benoembaarheids- en bevorderingsvoorwaarden voor de officieren van openbare brandweerdiensten".

Bovendien geven de woorden "ook" en "eveneens" aanleiding tot interpretatiemoeilijkheden. Wanneer een intercommunale vereniging bestaat, dient dan, om een zone op te richten, de instemming te worden gevraagd van alle betrokken gemeenten of alleen die van de bevoegde organen van de intercommunale ?

De gezamenlijke lezing van de artikelen 10bis en 10ter, § 2, van de wet van 31 december 1963 (zoals ze gewijzigd of ingevoegd zijn bij de door de Koning op 28 februari 1991 bekrachtigde en afgekondigde, wet die evenwel nog niet is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad) leidt tot het besluit dat de instemming van de bevoegde organen van de intercommunale vereniging moet volstaan.

Artikel 1 moet bijgevolg vervallen.

Artikel 21

Krachtens artikel 108 van de Grondwet kan de Koning geen vrijstelling van de uitvoering van de wet verlenen.

Uit artikel 10bis van de voormelde wet van 31 december 1963 blijkt dat zelfs indien een zone beschermd wordt door een enkele brandweerdienst, een overeenkomst moet worden gesloten om "het beleid inzake de coördinatie van de hulpverlening" te bepalen.

Het ontwerp kan de gemeenten van die zone niet vrijstellen van het sluiten van zulk een overeenkomst.

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs
de Heren

Y. KREINS,

conseiller d'Etat, président,
staatsraad, voorzitter,

P. LIENARDY
P. QUERTAINMONT,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

Madame
Mevrouw

B. VIGNERON,

greffier assumé,
toegevoegd griffier.

Le rapport a été présenté par M. L. DETROUX, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. C. AMELYNCK, référendaire adjoint.

Het verslag werd uitgebracht door de H. L. DETROUX, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. C. AMELYNCK, adjunct-referendaris.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. LIENARDY.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. LIENARDY.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

B. VIGNERON

Y. KREINS